

Vergaderjaar 2017–2018

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 508

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2017

Tijdens de behandeling van de mondelinge vraag op 3 oktober jl. (Handelingen II 2017/18, nr. 7, mondelinge vragenuur, Grashoff) over gewasbeschermingsmiddelenresiduen op gojibessen heb ik aangegeven twee vragen van uw Kamer per brief te beantwoorden. De eerste vraag betrof gojibessen die op aangeven van de NVWA door de betrokken bedrijven uit de handel zijn genomen. Uw Kamer wilde daarbij weten waar de uit de handel genomen bessen naartoe gaan en of die bijvoorbeeld nog naar China geëxporteerd kunnen worden. De tweede vraag was of de NVWA heeft gecontroleerd of de producten daadwerkelijk uit de handel zijn genomen.

Ten aanzien van de eerste vraag kan ik u het volgende melden. Indien in een partij levensmiddelen een overschrijding van het wettelijke maximumresidugehalte (de MRL) is geconstateerd mag het levensmiddel niet meer verhandeld worden. Het betreffende bedrijf heeft vervolgens verschillende opties. De NVWA ziet risicogebaseerd op de gekozen optie toe. Het betreffende bedrijf kan beslissen om het levensmiddel te laten verwerken in diervoeders, op voorwaarde dat het levensmiddel aan de wettelijke bepalingen voor diervoeders voldoet. In het geval van gojibessen zijn de MRL's voor diervoeders gelijk aan die voor levensmiddelen waardoor deze optie niet aan de orde is. Daarnaast zou het levensmiddel een speciale behandeling of bewerking kunnen ondergaan waardoor het wel aan de wetgeving voldoet. Indien het bedrijf voor deze optie kiest, moet dat gemeld worden bij de NVWA. Voor gojibessen is een dergelijke behandeling niet voorhanden. Voorop staat overigens dat geen verdunning mag plaatsvinden die tot doel heeft om het levensmiddel aan de wetgeving te laten voldoen. Een niet conforme partij gojibessen mag dus niet gemengd worden met een conforme partij om er voor te zorgen dat het gehalte onder de MRL komt. Ook kan een partij teruggestuurd worden naar het land van herkomst of geëxporteerd naar een ander derde land, mits de autoriteiten van dat derde land toestemming geven hiervoor. Als alle bovenstaande opties niet

van toepassing zijn dan moet de partij vernietigd worden. Eventueel zou een partij nog voor de productie van biobrandstof gebruikt kunnen worden.

Ten aanzien van de tweede vraag kan ik u nu melden dat de NVWA risicogebaseerd toezicht houdt op het uit de handel halen van partijen met gehalten boven de MRL. De NVWA geeft hierbij geen prioriteit aan partijen waarbij er geen risico's voor de gezondheid zijn, dat wil zeggen wanneer er geen sprake is van overschrijdingen van de toxicologische grenswaarden. Daarom controleert de NVWA niet standaard of het bedrijf zijn verantwoordelijkheid heeft genomen en de partij uit de handel is gehaald. Dit zou ook te veel capaciteit vergen. De NVWA controleert daarom bij een volgende inspectie of het bedrijf zijn verantwoordelijkheid heeft genomen. In lijn met dit beleid heeft de NVWA niet direct gecontroleerd of de gojibessen daadwerkelijk uit de handel zijn genomen maar zal dit bij een volgende controle doen.

Bij een overschrijding van de toxicologische grenswaarde voor acute blootstelling, de ARfD, kan er mogelijk wel een risico zijn voor de gezondheid bij (extreme) consumptie. Daarom ziet de NVWA er bij overschrijdingen van de ARfD wel actief op toe dat het bedrijf onmiddellijk het levensmiddel uit de handel haalt en zijn leveranciers en afnemers informeert. De NVWA vraagt dan ook distributiegegevens op en informeert de Europese Commissie via het RASFF-systeem. Indien andere lidstaten betrokken zijn dan kunnen zij op basis van de melding en de distributiegegevens de benodigde acties ondernemen. Bovendien wordt op deze manier het derde land waar het niet conforme levensmiddel vandaan komt geïnformeerd. Daarnaast wordt bijgehouden hoeveel meldingen via het RASFF-systeem worden gestuurd over een bepaald product en kan naar aanleiding daarvan besloten worden tot verscherpt toezicht aan de buitengrens van de EU. Zoals ik reeds heb toegelicht heeft de NVWA bij de twee monsters van gojibessen waarbij een overschrijding van de ARfD werd geconstateerd voor de berekening van de ARfD de consumptiegegevens van krenten gebruikt. Omdat dit echter de consumptie van gojibessen overschat, heeft de NVWA de conclusie getrokken dat er geen daadwerkelijk risico te verwachten is. In lijn met deze conclusie heeft de NVWA vervolgens in dit geval niet actief toegezien op het uit de markt halen van de gojibessen waarbij ARfD-overschrijdingen zijn geconstateerd.

Het was mijns inziens aan de orde geweest dat ook bij deze twee monsters controle had plaatsgevonden op het uit de handel nemen van de betreffende partijen. Ook was het beter geweest om de bevindingen over de 2 monsters waarbij ARfD-overschrijdingen zijn geconstateerd via het RASFF-systeem te melden. Ik heb dat ook aangegeven in het mondelinge vragenuurtje en heb toen ook toegezegd de NVWA in de jaarlijkse kaderbrief vragen om maatregelen te nemen zodat alle geconstateerde voedselveiligheidsrisico's via het RASFF-systeem worden gemeld.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers